

Läkemedel som har associerats med hypomagnesemi

Sammanställt av LUPP, Läkemedelsupplysningen i Västra regionen (lupp@vgregion.se) i samarbete med TG Mage-tarm. Samtidig användning av flera läkemedel som kan påverka magnesiumnivåerna kan innebära en ökad risk för hypomagnesemi, vilket kan behöva beaktas vid längre tids användning av protonpumpshämmare.

Disclaimer: utredningen är gjord utifrån sammanställningar i kunskapsdatabaser och reviewartiklar (se referenslista), och någon systematisk genomgång och värdering av hela farmakopén har inte skett.

GRUPP	SUBSTANSER	PREPARAT	MEKANISM	KOMMENTAR/REF.
AMINOGLYKOSIDER	<i>amikacin</i>	Biklin	renal toxicitet	1-4
	<i>capremycin (licens)</i>		renal toxicitet	3
	<i>gentamicin</i>	Gensumycin	renal toxicitet	1-4
	<i>tobramycin</i>	Nebcina	renal toxicitet	3-4
	<i>viomycin (licens)</i>		renal toxicitet	4
ANTIMYOTIKA	<i>anfotericin B</i>	Ambisome	renal toxicitet	3
ANTIPROTOZOIKA	<i>pentamidin</i>	Pentacarinat	ökad renal utsöndring (föreslagen mekanism)	3-5
ANTIVIRALA	<i>foscarnet (licens)</i>	Foscavir (avreg)	renal toxicitet	3-5 även <i>hypermagnesemi</i> har rapporterats.
BISFOFONATER	<i>alendronat, pamidronat, zolendronat</i>	Fosamax, Pamifos, Zometa	ej känd	3-4, 6-7 ej nämnt i FASS för alendronat
CYTOSTATIKA	<i>aldesleukin (licens)</i>	Proleukin	elektrolytstörn pga. kompensatorisk alkalos, anses ej bero på renalt läckage	2-4
	<i>amsakrin</i>	Amekrin	ej nämnt i litteraturen	4 ej nämnt i FASS, motsägelsefulla data
	<i>cisplatin</i>	Cisplatin	renal toxicitet, tubulär dysfunktion	1-4,9
DIURETIKA (LOOP, OSMOTISK, TIAZID)	<i>karboplatin</i>	Carboplatin	Renal toxicitet	4,8
	<i>furosemid, torasemid, bumetanid</i>	Furix, Torem, Burinex	ökad Na utsöndring (föreslagen mekanism)	1-4,10-12

	<i>hydroklortiazid, bendroflumetiazid, klortalidon</i>	Esidrex, Salures, Hygropax	ökad Na utsöndring (föreslagen mekanism)	1-4, 13-15
	<i>etakrynsyra (licens)</i>	Edecrina (avreg)	ökad Na utsöndring (föreslagen mekanism)	3
IMMUNSUPPRESSIVA	<i>cetuximab</i>	Cetimax, Erbitux	ökad renal utsöndring (föreslagen mekanism)	1,16 nämns i FASS som mycket vanlig biverkning
	<i>ciklosporin</i>	Sandimmun	Minskad reabsorption ökar renal utsöndring	1,3,17-18
	<i>takrolimus</i>	Adagraf, Prograf	ökad renal utsöndring	4,19
KALCIUM	<i>kalcium</i>	t ex Kalcidon, Calcitugg	minskad absorption, höga Ca-värden kan också minska reabsorptionen i Henles slynga. Obs att hypomagnesemi associeras med hypokalcemi	1,18 endast vid supratherapeutiska doser 20
PROTONPUMPSHÄMMARE	<i>esomeprazol, lansoprazol omeprazol, pantoprazol rabeprazol</i>	Nexium, Lanzo Losec, Pantoloc Pariet	hämmad aktiv absorption	18,20-26
ÖVRIGA	<i>amifostin (licens)</i>	Ethiol (avreg)	ej nämnd i litteraturen	4
	<i>arseniktrioxid (licens)</i>		ej nämnd i litteraturen	2,4
	<i>clenbutirol (licens)</i>		ej nämnd i litteraturen	3
	<i>digoxin</i>		ökar intracellulärt Na och Ca, leder lägre Mg och sekundärt ökad utsöndring (föreslagen mekanism)	18, 27 speciellt vid kronisk förgiftning och samtidig diuretika
	<i>insulin</i>		ökar intracellulärt upptag (vid ketoacidosis)	3,18

	<i>joderade kontrastmedel</i>		ej nämnd i litteraturen	3
	<i>laxeringsmedel</i>	bulk, fosfatbaserade	minskad absorption	3-4,18
	<i>teofyllamin</i>		ökad diures (föreslagen mekanism)	4
	<i>vitamin D analoger</i>		sekundärt till hyperkalcemi som konkurrerar om reupptag i Henles slynga (teoretisk mekanism)	18
			speciellt vid missbruk	
			främst vid förgiftning	
			vid kroniskt intag av höga doser	

Referenser

1. Dan L. Longo, Dennis L. Kasper, J. Larry Jameson, Anthony S. Fauci, Stephen L. Hauser, Joseph Loscalzo, Eds. Harrison's online. Harrison's principles of internal medicine. 18th ed. McGraw-Hill. [cited]. Available from: <http://harrisons.accessmedicine.com/>
2. MICROMEDEX Healthcare Series. [Internet]. Greenwood Village, Colorado: Truven Health Analytics [hämtat 2014-07].
3. Aronson JK editor. Meyler's Side effects of psychiatric drugs. Amsterdam: Elsevier; 2009 p 63,123,199, 748,806,1161,1275,1447, 2008,2774,2861,3377,3438,4. Astmon J, Dolev E. Drug-induced hypomagnesaemia. Drug Safety 2005;28(9):763-788
5. Pentacarinat (pentamidin). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2012-02-28, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>
6. Pamifos (pamidronat). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-02-13, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>
7. Zometa (zoledronsyra). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2013-11-20, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

8. Carboplatin Actavis (karboplatin). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-02-20, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

9. Cisplatin Arrow (cisplatin). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2012-11-05, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

10. Impugan (furosemid). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-04-09, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

11. Burinex (bumetanid). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2011-01-21, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

12. Torem(torasemid). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2013-08-22, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

13. Salures(bendroflumetiazid). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2013-08-22, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

14. Hydropax (klortalidon). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2012-07-12, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

15. Esidrex (hydroklortiazid). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-01-23, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

16. Erbitux (cetuximab). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-03, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

17. Sandimmun (ciklosporin). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2012-02-27, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>

18. BMJ –Best practice. [online] London: Pharmaceutical Press <<http://www.bestpractice,bmj.com/>> (Accessed on [2014-07-09]).

19. Prograf (takrolimus). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2013-12-16, hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>
20. Ghosh A, Joshi S. Disorders of Calcium, Phosphorus and Magnesium metabolism. JAPI 2008;56:613-21
21. Läkemedelsverket. Protonpumpshämmare – risk för hypomagnesemi vid långtidsanvändning. Månadsrapport från CHMP och PhVWP (december 2011)
22. Backman L, Schmidt D, Vitols S. Protonpumpshämmare misstänks ge allvarliga biverkningar.. Läkartidningen 2013;110 (16):828-31
23. Perazella M. Proton pump inhibitors and hypomagnesemia: a rare but serious complication. Kidney international 2013;83:553-56
24. Danziger J, William J, Scott D et al. Proton-pump inhibitor use is associated with low serum magnesium concentrations. Kidney International 2013;83:692-99
25. Tetsuhide I, Jensen R. Association of long-term proton pump inhibitor therapy with bone fractures and effects on absorption of calcium, vitamin B12, iron and magnesium. Curr Gastroenterol rep 2010;12(6):448-57
26. Hess M, Hoenderop J, Bindels R, Drenth J. Systematic review: hypomagnesemia induced by proton pump inhibition. Aliment Pharmacol Ther. 2012;36:405-13
27. Luk C, Parsons R, Lee Y, Hughes J. Proton pump inhibitor-associated hypomagnesemia: what do FDA data tell us? Ann Pharmacother 2013;47(6):773-80
28. Digoxin Biophasia (digoxin). SPC, Läkemedelsverket [www]. [uppdaterat 2014-02-17 hämtat 2014-06]. Hämtat från: <http://www.lakemedelsverket.se>